

PORANNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano i o godzinie 2 popołudniu („Gazeta Wieczorna“).

Ceny prenumeraty: Abonament miesięczny we Lwowie za oba wydania gazety 2 korony. Za codzienną dwukrotną dostawę do domu dopłaca się 60 halerczy.	Z przesyłką pocztową w kraju i monarchii: miesięcznie . 2 K 50 h. z dwukrotną 3 K — h. kwartalnie . 7 „ 50 „ wysyłką . . 9 „ — „ rocznie . . 30 „ — „ pocztową . 36 „ — „ W Niemczech miesięcznie 4 K — h W innych państwach Zw. p. miesięcznie 5 „ — „	Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy petitowy lub jego miejsce 24 hal. Nadesłane za wiersz petitowy lub jego miejsce 80 hal. Po kronice wiersz 2 kor. Nekrologia za wiersz petitowy 60 hal. — Drobne ogłoszenia po 6 hal. za wyraz, wyrazy tłustemi czcionkami liczą się po wójnie. Numer pojedynczy we Lwowie 4 hal., na prowincyi 8 hal.
---	---	---

Nr. 540.

Lwów, środa 21. lutego 1912.

Rok II.

Dr. Leon Biliński wspólnym ministrem skarbu. — Zwołanie parlamentu. — Anglia w przededniu katastrofy socyalnej.

Dr. Leon Biliński wspólnym ministrem skarbu.

Wiedeń (TBK.). „Fremdenblatt“ donosi: Jak się dowiadujemy, b. minister skarbu dr. Biliński zamianowany został wspólnym ministrem skarbu.

Pisma odręczne cesarza.

Wiedeń. (TBK.). „Wien. Ztg.“ ogłasza trzy pisma odręczne cesarskie.

Pierwsze jest wystosowane do hr. Berchtolda i zawiadamia go, iż cesarz przyjął w łasce dymisyę wspólnego ministra skarbu hr. Buriana i że zamianował jego następcą dr. Bilińskiego.

Drugie pismo wystosowano do hr. Buriana; w piśmie tem cesarz przyjmuje w łasce dymisyę hr. Buriana, wyraża mu uznanie za długoletnią dodatnią pracę na stanowisku wspólnego ministra skarbu i zarządcy Bośni i Hercegowiny, a w końcu zastrzega sobie dalsze jego użycie w służbie.

Trzecie pismo, wystosowane do dr. Bilińskiego, zawiera jego nominację na wspólnego ministra skarbu.

Zaprzysiężenie nowego ministra.

Wiedeń (TBK.). Cesarz we czwartek odbierze przysięgę od nowomianowanego wspólnego ministra skarbu dr. Bilińskiego.

Na nowym posterunku.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Wiedeń, 21 lutego.

(kb) Prezes Biliński został zamianowany wspólnym ministrem skarbu, z osobistości politycznych, które mogą wchodzić w rachubę przy obsadzeniu urzędu opróżnionego przez ustąpienie hr. Buriana, niewątpliwie najwłaściwsza, najlepiej przygotowana, najwybitniejsza.

Dla nas jest to zawsze okoliczność, dająca nam zadośćuczynienie i uczucie zadowolenie, gdyż monarcha powołuje do rady swojej Polaka. Tym razem rzecz to dla nas tem bardziej znacząca, że w ministerstwie wspólnem, które nie może być bez wpływu na wewnętrzną politykę, jedynie dr. Biliński zna wszystkie jej tajniki i może dawać najautentyczniejsze informacje. Ze z zadania swego wywiąże się jak najświetniej — jesteśmy głęboko przekonani i życzymy mu też szczerze zupełnego powodzenia.

Ale Koło polskie ponosi w tej chwili stratę

ogromną, która bodaj czy da się w zupełności wynagrodzić. Dr. Biliński został wybrany prezesem Koła w chwili nader trudnej; stanęły przed nim zadania, które wydawały się prawie nie do spełnienia, jak z jednej strony sprawa dróg wodnych, z drugiej zaś strony konsolidacja Koła polskiego i wywalczenie mu stanowiska decydującego w parlamentarnych walkach i zawikłaniach. Pierwsze zadanie spełnił dr. Biliński ku największemu zad woleniu Koła i kraju, nad rozwiązaniem drugiego pracował usilnie mimo rozlicznych, u m y ś l n i e stawianych przeszkód. Pozyskał zaufanie i Koło coraz spokojniej składało ster spraw publicznych w jego doświadczone ręce. Ogiędny bardzo, a rzutki — w wszystkie drogi parlamentarne doskonale wtajemniczony, u wszystkich stronnictw szanowany i ceniony, posiadający wielką wobec rządu powagę, nie tracił w najtrudniejszych chwilach zimnej krwi i spokojnego sądu — a obdarzony niewyczerpanym zasobem optymizmu, umiał w najtrudniejszych sytuacjach znaleźć najlepszy sposób wyjścia. — Takiego prezesa potrzebowało Koło w pierwszym okresie nowej Izby, takiego potrzebowałoby i nadal. Koło polskie rozstanie się z nim z żalem, licząc jednak na to, że dotychczasowy prezes i na nowem stanowisku nie odmówi mu doświadczonej rady i pomocy. Zastąpić go będzie rzeczą bardzo trudną, bo nie ma na razie w Kole osobistości, któraby umiała połączyć w sobie wszystkie zalety poprzednika. Dla wspólnego rządu w nominacji dra Bilińskiego jest korzyść wielka — dla Koła większa szkoda i strata.

Motywy powołania.

Wiedeń. (Tel. wł.). „N. Wiener Tagblatt“ donosi w sprawie zamianowania dr. Bilińskiego wspólnym ministrem skarbu:

Dr. Biliński otrzymał w niedzielę wezwanie do stawienia się na audyencji u cesarza. Na tej audyencji oświadczył cesarz dr. Bilińskiemu, iż upatrzył go, jako jedynego kandydata na stanowisko wspólnego ministra skarbu.

Na to, iż dr. Bilińskiemu zaproponowano portfel wspólnego ministra skarbu wpłynęła jego wybitna znajomość kolejnictwa — gdyż jednym z ważnych postulatów administracyjnych Bośni i Hercegowiny jest program kolejowy, — dalej ta okoliczność, iż dr. Biliński jako parlamentarzysta jest jednym z najpoważniejszych polityków w Izbie poselskiej, co jest tem bardziej pożądane, ile że nowy minister spraw zagranicznych, hrabia Berchtold, z polityką wewnętrzną w żadnym nie pozostawał kontakcie. Dalszą okolicznością, przemawiającą za powołaniem dra Bilińskiego na stanowisko wspólnego ministra skarbu było to, że

dr. Biliński cieszy się ogromną sympatją u Węgrów, z którymi się stykał w czasie swej 10-letniej działalności na stanowisku gubernatora Banku austro-węgierskiego. Tak hr. Khuen-Hedervary, jak też i inni kierujący politycy węgierscy należą do wielbicieli talentu politycznego i dyplomatycznego dr. Bilińskiego, oraz jego polityki ekonomicznej.

Wiedeń. (Tel. wł.) Jak się wasz korespondent dowiaduje z kół dobrze poinformowanych, przed niedzielną audyencyą dra Bilińskiego u cesarza, nie toczyły się żadne rokowania pomiędzy nim a rządem w sprawie objęcia przezeń stanowiska wspólnego ministra skarbu. Obejmuje on to pełne odpowiedzialności stanowisko na wyraźne życzenie cesarza. Przed posłuchaniem u cesarza żadna osobistość polityczna nie porozumiewała się z drem Bilińskim. Obecnie jednak wychodzi na jaw, że hr. Aehrenthal, omawiając swego czasu z cesarzem kwestyę ewentualnej zmiany na stanowisku wspólnego ministra skarbu, zwrócił uwagę monarchy na dra Bilińskiego.

Prasa wiedeńska o nominacji.

Wiedeń. (Tel. wł.) Dzienniki miejscowe z wtorku wieczora i poranne z środy rozpisują się bardzo obszernie o nominacji dra Bilińskiego na wspólnego ministra skarbu. „Neue Freie Presse“ i „Wiener Allgemeine Zeitung“ witają na nowem stanowisku dra Bilińskiego bardzo serdecznymi słowami, dając wyraz przekonaniu, iż, jak dotychczasowa jego działalność była pożyteczną dla państwa, tak też i nowy ten jej etap przyniesie państwu korzyści. Dzienniki te podkreślają nadto wielką stratę, jaką ponosi parlament przez wycofanie się z jego szeregów człowieka o tak wielkiem politycznym wyrobieniu i talencie, jak dr. Biliński.

Kto będzie prezesem Koła polskiego?

Wiedeń. (Tel. wł.) Z okazji mianowania dra Bilińskiego wspólnym ministrem finansów, zajmują się dzienniki wiedeńskie sprawą jego następcy na stanowisku prezesa Koła polskiego. „Zeit“ donosi, że w Kole polskiem panuje przekonanie, iż obecnie prezes Koła musi wyjść z łona stronnictw demokratycznych, aby zadokumentować obecny demokratyczny charakter Koła. Ponieważ jak donosi „Zeit“, prezes stronnictwa ludowego p. Stapiński nie kandyduje na stanowisko prezesa Koła, a frakcyja narodowo-demokratyczna znajduje się w opozycji, przeto wybór prezesa z łona tak poważnej grupy w Kole, jaką jest polska demokracja, uważać należy za zapewniony.

„Reichspost“ donosi, że największe szanse

objęcia prezesury Koła ma wiceprezydent Izby poselskiej, dr. German.

W innych dziennikach pojawiają się kombinacje, według których przyszłym prezesem miałby zostać członek grupy konserwatywnej, a to Abrahamowicz lub Korytowski, niektórzy znów donoszą o kandydaturze Kędziora z łona ludowców, oraz o kandydaturze dra Leo, jako o drugiej kandydaturze z łona polskiej demokracji.

Posiedzenie Koła polskiego.

Wiedeń. (Tel. wł.) Jak się wasz korespondent dowiaduje, posiedzenie Koła polskiego, na którym ma być dokonany wybór nowego prezesa — odbędzie się dnia 4 lub 6 marca.

Kandydat na mandat po drze Bilińskim.

Kraków. (Tel. wł.) Jak się wasz korespondent dowiaduje, desygnowała narodowa demokracja dra Ernesta Adama jako kandydata na mandat, opróżniony przez dra Bilińskiego wskutek powołania go na stanowisko wspólnego ministra finansów.

Termin zwołania parlamentu.

Wiedeń. (TBK.). Najbliższe posiedzenie Izby poselskiej odbędzie się dnia 5 marca. Na porządku dziennym obrad: sprawozdanie komisji drożynianej i pierwsze czytanie reformy wojskowej.

Wiedeń. (Tel. wł.). Prezydent Izby poselskiej Sylvester zwołał wczoraj Izbę poselską na dzień 5 marca.

W oficjalnych kołach twierdzą, iż Izba będzie obradowała do 29 marca, poczem rozjedzie się na święta Wielkanocne, a do pracy powróci 16 kwietnia.

Po zgonie hr. Aehrenthala.

Wiedeń. (TBK.). Na pogrzebie hr. Aehrenthala cesarza zastąpi arcyks. Franciszek Ferdynand. Pokropienia zwłok w kościele parafialnym dworskim św. Michała dokona arcybiskup wiedeński ks. kardynał dr. Nagl. W pałacu ministerstwa spraw zagranicznych pokropienia zwłok dokona biskup z Wielkiego Warazdynu hr. Szechenyi, kuzyn ś. p. zmarłego.

Ambasador włoski ks. Avarna złożył na trumnie ś. p. hr. Aehrenthala wspaniałe wieniec.

Ustąpienie hr. Esterhazy'ego.

Wiedeń. (Tel. wł.). Ustąpienie szefa sekcji w ministerstwie spraw zagranicznych, hr. Esterhazy'ego, który wnet po śmierci hr. Aehrenthala wniósł prośbę o zwolnienie go ze służby, wywołuje wielki żal.

Należał on do najteńszych urzędników i był bardzo ceniony przez hr. Aehrenthala.

Po rozruchach w Serajewie.

Serajewo (TBK.). Dzień wczorajszy minął spokojnie. Naukę w szkołach znowu podjęto. W stanie zdrowia zranionego studenta nastąpiło polepszenie.

Z Sejmu śląskiego.

Opawa. (TBK.). Sejm śląski przyjął wczoraj wniosek w sprawie podwyższenia dodatku krajowego od piwa z 1 K 70 h. na 4 korony.

Metropolita Szeptycki w Wiedniu.

Wiedeń. (TBK.) Metropolita ks. Andrzej Szeptycki przybył tu wczoraj ze Lwowa.

Mianowania.

Wiedeń. (TBK.). Cesarz zamianował radcę wyższego sądu krajowego we Lwowie, Jana Kiliána, radcą dworu, wiceprezydentem sądu krajowego we Lwowie i kierownikiem sądu karnego.

Cesarz zamianował radcę wyższego sądu krajowego we Lwowie, dra Władysława Małaczyskiego, wiceprezydentem sądu krajowego we Lwowie.

Z Węgier. Z Sejmu.

Usque ad finem...

Budapeszt. (Tel. wł.) W dalszym ciągu rozprawy wojskowej p. Egry ze stronnictwa niezawisłości oświadczył, że członkowie tej partii, nie należący do żadnego klubu, trwać będą dalej w bezwzględnej walce przeciw reformie wojskowej. Podobne oświadczenie złożył inny członek tej grupy Szabo.

Budapeszt. (TBK.). W dalszym ciągu dyskusji na wczorajszym posiedzeniu Sejmu zabrał głos p. T. Batthyanyi, z partii Justha, i oświadczył, iż jego stronnictwo dalej prowadzić będzie walkę przeciw reformie wojskowej. Mowca nadto oświadczył, że stronnictwo jego zaniecha natychmiast walki, skoro uzyska rękojmię przeprowadzenia w pewnym oznaczonym terminie reformy wyborczej, oraz gdy wynaleziona zostanie formuła prowizorycznego rozwiązania kwestyi reformy wojskowej.

Niepokoje w Zagrzebiu.

Zagrzeb. (TBK.). Pod wrażeniem fałszywej wiadomości, że zraniony w Serajewie student umarł, studenci tutejsi oblegli rampę przed teatrem i nie dopuszczali publiczności do teatru, żądając, aby na znak żałoby nie szła do teatru. Dyrekcja teatru odmówiła żądaniu odwołania przedstawienia. Również nie udało się studentom przeszkodzić reducie i corsu wtorkowemu.

Imieniem partii prawa p. Starcevic wysłał do posła sejmowego Mandica w Serajewie telegram z podziękowaniem za wyrazy bratniej solidarności i dążenia do zjednoczenia Bośni, Chorwacy i Dalmacyi.

Dzienniki tutejsze, które z okazji rozruchów w Serajewie zamieściły ostre ataki przeciw Węgrom i rządowi węgierskiemu, uległy konfiskacie.

Wylew Cisy.

Munkacz (Węg. B. koresp.) Cisa koło Vári wystąpiła z brzegów; przeszło 300 domów stoi pod wodą.

Sprawy zagraniczne.

Anglia w przededniu katastrofy socyalnej.

Londyn. (TBK.). Rząd stara się jeszcze pośredniczyć w sprawie strajku górników. Robotnicy transportowi uchwalili urządzać dla wyrażenia sympatyj swej w razie wybuchu strajku węglowego również strajk.

Londyn. (Tel. wł.). W ogromnym strajku, jaki w Anglii lada dzień wybuchnie, weźmie udział milion robotników górniczych, 650.000 robotników z przemysłu bawełnianego, 300.000 z przemysłu miedzianego i żelaznego, 460.000 mechaników, przeszło 240.000 robotników transportowych, 240.000 farbiarzy. Strajkujący rozporządzają funduszem 50 milionów koron, co jednak wobec ogromnej liczby strajkujących jest bardzo małą kwotą.

Londyn. (TBK.). Na skutek interwencji Asquitha tak strajkujący robotnicy w Glasgowie, jak i ich pracodawcy zgodzili się na oddanie za targu pod rozpatrzenie sądu rozjemczego.

Londyn. (TBK.). Wczoraj odbyło się posiedzenie sądu rozjemczego w sprawie węglowej, ale nie doprowadziło do rezultatu. Reprezentanci kopalń oświadczyli, że już przedstawili swe warunki, pod jakimi mogą się zgodzić na oznaczenie minimum płacy, ale robotnicy warunki te odrzucili.

Wojna włosko-turecka.

Porażka Włochów pod Derną.

Konstantynopol (TBK.). Według telegramu, nadeszłego do ministerstwa wojny, wojsko turecko-arabskie dnia 13 bm. wykonało atak na Dernę. Turkom udało się wtargnąć do dwóch

fortów na zachód od Akabah. Forty te po części zostały zniszczone. Walka trwała trzy godziny. Włosi używali nie tylko armat i mitraljez, lecz także bomb, a pomagał im ogień okrętów wojennych. Włosi mieli znaczne straty.

Pogłoski o przesileniu gabinetowym w Turcyi.

Konstantynopol. (Tel. wł.). Twierdzą tutaj, że wielki wezyr Said-pasza poda się w najbliższych dniach do dymisji, a misję utworzenia gabinetu otrzyma obecny minister spraw wewnętrznych.

Głos polski w Reichstagu.

Berlin. (TBK.). Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu niemieckiego w dalszym ciągu dyskusji nad budżetem zabrał głos p. Seyda i podniósł, iż u Polaków wywołał wrażenie fakt, iż podczas ostatnich wyborów główna krzewicielka hakatyizmu, partya Rzeszy, tak zeszczupiała, iż w obecnym parlamencie głosy jej nie mają żadnego znaczenia. Inni pomocnicy hakatyizmu również weszli uszczupleni, straciwszy swe mandaty na rzecz socyalnych demokratów. Polacy spodziewają się, że im narodowi liberali dopomogą do spełnienia ich żądań. Polacy żądają zniesienia paragrafu językowego, rękojmi konstytucyjnych, lepszej ochrony prawa wyborczego. Mowca nazwał urzędowym oszustwem unieważnienie polskich kartek wyborczych w Świecu. Żąda wydania ustawy, któraby regulowała prawa cudzoziemców, głównie co się tyczy Polaków z Austrii i Rosyi. A jak władze postępują wobec robotników polskich? Polacy nie prowadzą systematycznej opozycji i rozpatrzą przedłożenie wojskowe. Oczekują zniesienia „Ostmarkenzulage”; są za porozumieniem z Anglią. Mowca kończy zapewnieniem, że Polacy i nadal zachowają swój narodowy charakter i będą się rozwijali. (Oklaski na ławach polskich).

Nieudały zamach na cara.

Petersburg. (Tel. wł.) Rewizje przeprowadzone przez policję z okazji aresztowania rzekomego dorożkarza, posądzonego o zamiar dokonania zamachu na cara, naprowadziły na ślad spisku, który planowała grupa lotnego oddziału socyalnych rewolucjonistów. Celem tego spisku było dokonanie zamachu na cara. Zamachu tego miało dokonać 5 osób, które były rozstawione w okolicy dworca. Pomiędzy aresztowanymi są 2 studenci uniwersytetu petersburskiego. Prócz tego miała ochrana podobno skonfiskować bardzo wiele broni. Policja ma być na tropie innych jeszcze członków spisku.

Znów powstanie w Meksyku.

Londyn. (Tel. wł.) Z Nowego Jorku donoszą, że powstańcy w Meksyku doradzają wszystkim cudzoziemcom opuszczenie kraju. Pociągi przepelnione są zbiegami.

Meksyk. (TBK.). Wojska rządowe odniosły dwa zwycięstwa.

Cena hańby.

Teheran (TBK.). Nota angielsko-rosyjska została już wręczona. Ofiarowuje ona Persyi pożyczkę 4 milionów po 7 od sta pod warunkiem, że Persya natychmiast uzna zasady umowy angielsko-rosyjskiej.

Z kłopotów najmłodszej republiki.

Londyn. (TBK.). Do „Times” donoszą z Tokio: Z powodu protestu Japonii wycofano wojsko chińskie ze strefy centralnej w południowej Mandżurii.

Różne.

Siczyński koresponduje?

Stanisławów. (Tel. wł.) Krążą tu uporczywe pogłoski, że zbiegły z zakładu kary Mirosław Siczyński stoi w żywej korespondencji z niektórymi osobami ze sfer ukraińskich w Stanisławowie.

(Od Redakcyi: Pogłoska ta naturalnie sprawdzić się nie da, ale nabiera prawdopodobieństwa, gdy przypomnimy sobie cytowany przez nas

